

UCHWAŁA Nr VI/ 39 /07
Rady Gminy Wijewo
z dnia 05 marca 2007 roku.

w sprawie wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Wijewo.

Na podstawie art. 26 ust. 1 pk. 1a ustawy z dnia 20 lipca 2002 r. – o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 ze zmianami) w związku z art. 24j ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. – o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami) Rada Gminy Wijewo Uchwała co następuje :

§ 1

Po wysłuchaniu wyjaśnień Wójta nie stwierdza się wygaśnięcie mandatu z powodu niezłożeni w terminie przez Wójta oświadczenia majątkowego o działalności gospodarczej prowadzonej przez żonę Wójta .

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Wijewo

/ Stanisław Kasperski /

Uzasadnienie

1. Jak wynika z wyjaśnień Wójta spóźnił się on nieznacznie ze złożeniem Wojewodzie Wielkopolskiemu oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez żonę na terenie Gminy Wijewo. Art. 24j ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: u. s. g.) nakazuje takie oświadczenie złożyć w ciągu 30 dni od dnia wyboru. Według art. 24k ust. 1pkt 2 u. s. g. nie złożenie oświadczenia w terminie powoduje utratę wynagrodzenia za prace od 3 dnia w którym powinno być złożone do dnia złożenia oświadczenia. Z kolei art. 26 ust. 1 pkt 1a ustawy o bezpośrednim wyborze wójta (dalej: b. w. w.), dodany od dnia 1 września 2006 r. przez ustawę z dnia 8 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1457 i z 2006 r. Nr 146, poz. 1055), za nieterminowe złożenie oświadczenia przewiduje skutek w postaci wygaśnięcia mandatu wójta. Obie te sankcje wzajemnie się wykluczają. Skutki prawne nie złożenia przez radnych, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz członków zarządów powiatów oświadczeń majątkowych oraz innych oświadczeń i informacji, WOKST, styczeń 2007.)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji twierdzi wprawdzie, że pozostającemu w zwłoce wójtowi należy wstrzymać wynagrodzenie w okresie po upływie terminu do złożenia oświadczenia do dnia wydania przez radę gminy uchwały o wygaśnięciu mandatu ale jest to pogląd oczywiście błędny, gdyż art. 24k ust. 1 pkt 2 u. s. g. mówi nie o dniu podjęcia przez radę uchwały o wygaśnięciu mandatu lecz o dniu złożenia spóźnionego oświadczenia.

Zdaniem Wójta powyższy stan prawny do niego się nie odnosi, ponieważ oświadczenie o działalności gospodarczej swej żony terminowo przekazał Wojewodzie w trakcie swej poprzedniej kadencji na stanowisku Wójta Gminy Wijewo.

Oświadczenie nadal jest aktualne, zatem jego ponawianie przez osobę obejmującą funkcje wójta na kolejną kadencję jest zupełnie bezcelowe. Na element ciągłości w sprawowaniu funkcji, zwalnającej z obowiązku ponownego składania oświadczeń zwraca też uwagę Biuro Związku Miast Polskich w komunikacie z dnia 1 lutego 2007 r., wydanym w Poznaniu.

Oświadczenie o jakim mowa jest składane w ciągu 30 dni „od dnia wyboru”. Ustawa o samorządzie gminnym jest terminologicznie niekonsekwentna, gdyż raz używa pojęcia „wybór” (również w art. 16) a innym razem pojęcia „wybory” (np. w art. 20 ust. 2,2a i 2b czy art. 28d ust. 1); podobnie jest na gruncie ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Trudno w tej sytuacji uznać, że dzień wyboru na funkcje wójta bieżącej kadencji zawsze wyznacza data 12 listopada 2006 r., czy – w razie ponownego głosowania (art. 4 ust. 2 b. w. w.) – data 26 listopada 2006 roku. Jest tak wyłącznie w odniesieniu do wójtów obejmujących funkcje po raz pierwszy, którzy wcześniej omawianych oświadczeń nie składali.

Jak podkreślił Wójt Ireneusz Zajac ustawa o samorządzie gminnym dzieli na pierwsze, kolejne i ostatnie w danej kadencji oświadczenia majątkowe, taki zaś podział nie rozciąga się na oświadczenia pozostałe. Dlatego też wójt składa oświadczenie o działalności gospodarczej małżonka tylko przy pierwszym wyborze na stanowisko wójta., tak samo jak inni pracownicy wymienieni w art. 24j ust. 1 u. s. g., zatrudnieni na podstawie powołania, mianowania lub umowy o pracę.

Stosunki pracy tych pracowników są wprawdzie z reguły nawiązane na czas nieokreślony, podczas gdy na zatrudnienie wójta ponownie wybranego składają się kadencyjne, terminowe stosunki pracy, jednakże i w pierwszym i w drugim przypadku mamy

do czynienia z nieprzerwanym wykonywaniem tych samych pracowniczych funkcji i ciągłym trwaniem zatrudnienia.

Wybrany ponownie wójt po upływie kadencji pełni swoją funkcję do czasu złożenia ślubowania przez samego siebie (art. 29 i 29a u. s. g.), czyli w sposób nieprzerwany. Również jako pracownik kontynuuje zatrudnienie u tego samego pracodawcy, wskutek czego zbędne staje się wydanie wójtowi świadectwa pracy za okres minionej kadencji (por. art. 97 § 11 Kodeksu pracy), poddanie wójta wstępnym badaniom lekarskim (por. art. 229 § 1 K. p.) i przeszkoleniu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (por. art. 237³ § 2 K. p.) a nawet rozliczenie urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego w okresie poprzedniej kadencji w formie ekwiwalentu pieniężnego (por. 171 § 3 K. p.).

Te same zatem racje jak w przypadku pracowników innych, zobowiązanych do składania oświadczeń, przemawiają za brakiem obowiązku wybranego na kolejną kadencję wójta złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej małżonka; oświadczenie takie nie zawierałoby żadnych nowych elementów w stosunku do oświadczenia złożonego w związku z pierwszym wyborem na funkcję wójta, znanego społeczności gminnej i tym samym byłoby zbędne.

2. Powtórne oświadczenie o działalności gospodarczej żony (me/a) zostało złożone przez utrzymującego się na urzędzie i w nowej kadencji Wójta Gminy Wijewo w dniu ze zwykłej ostrożności, wynikającej z rygorystycznej wykładni przepisów, prezentowanej przez MSWiA.

Gdyby nawet ta wykładnia zasługiwała na aprobatę, to – w ocenie Wójta – kilkudniowe spóźnienie w złożeniu omawianego oświadczenia nie stanowi istotnego naruszenia prawa. Ustawa o bezpośrednim wyborze wójta nie przeprowadza wprost podziału warunków powstania przyczyn wygaśnięcia mandatu wójta na istotne i nieistotne, wszelako podział taki w gruncie rzeczy występuje. Rada gminy ma bowiem – przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu wójta m. in. z powodu nieterminowego założenia oświadczenia – umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień (art. 26 ust. 2 b. w. w.).

Wyjaśnienia wójta muszą rzutować na decyzje rady w sprawie stwierdzenia lub odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu wójta. W przeciwnym razie zapis o konieczności wysłuchania wyjaśnień wójta byłby całkowicie zbędny (tak te/ M. Kulesza Memorandum n. t. składania oświadczeń, o których mowa w art. 24j ustawy gminnej, Warszawa, dnia 19 stycznia 2007 r., ekspertyza zamówiona przez Związek Miast Polskich).

3. Wójt zwrócił też uwagę radnym Rady Gminy Wijewo na konsekwencje podjęcia uchwały o wygaśnięciu jego mandatu. Uchwała taka naruszałaby konstytucyjną zasadę proporcjonalności nieznanego uchybienia prawu (o ile w ogóle ma ono tu miejsce) do skutku tego uchybienia, czyli wygaśnięcia mandatu Wójta. Skutek taki pociągnie za sobą przejęcie funkcji Wójta przez osobę wyznaczoną przez Prezesa Rady Ministrów (art. 28f u.s. g.) i przeprowadzenie wyborów przedterminowych (art. 28d u. s. g.). Mo/e to odbić się niekorzystnie na społeczności lokalnej..

4. Radni Rady Gminy Wijewo uznali wyjaśnienia Wójta za przekonujące, czemu dali wyraz w głosowaniu. Za stwierdzeniem wygaśnięcia mandatu Wójta opowiedziało sięradnych,radnych było przeciw, wstrzymało się od głosu.....radnych. Tym samym Rada Gminy Wijewo nie stwierdziła wygaśnięcia mandatu Wójta p. Ireneusza Zajęca z przyczyny przewidzianej w art. 26 ust. 1 pkt 1a ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Objasnienia

1. Uchwała mo/e dotyczyć równie/ niezło/enia przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub zło/enia „spóźnionego” – zdaniem wojewody – oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez mał/onka wójta z organami gminy, gminnymi jednostkami organizacyjnymi lub gminnymi osobami prawnymi, je/eli umowy te nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących (art. 24j ust. 1 u. s. g.).

2. Rada gminy mo/e podjąć uchwałę proponowanej treści, o ile nie wypowiedziała się w kwestii wygasnięcia mandatu wójta w ciągu przewidzianego w art. 26 ust. 2 b. w. w. miesiąca od dnia wystąpienia przesłanek wygasnięcia mandatu, w tym przypadku od dnia 31 licząc od 6

dnia wyboru wójta – i nie upłynął jeszcze 30 – dniowy dodatkowy termin na podjęcie uchwały, wyznaczony przez wojewodę na podstawie art. 98a ust. 1 u. s. g.

3. Bezskuteczny upływ dodatkowego terminu wyznaczonego przez wojewodę, uprawnia wojewodę do wydania zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaszenie mandatu wójta. Wojewoda wydaje zarządzenie po powiadomieniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej (art. 98a ust. 2 u. s. g.) i jest to – jak się zdaje – powiadomienie uprzednie a nie następcze.

Zarządzenie wojewody podlega zaskar/eniu przez gminę do sądu administracyjnego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia doręczenia gminie zarządzenia. Podstawą skargi do sądu administracyjnego jest uchwała rady gminy (art. 98a ust. 3 w zw. z art. 98 u. s. g.).

Do zarządzenia zastępczego nie odnosi się art. 92 u. s. g., co oznacza, /e zarządzenie (stwierdzające wygaszenie mandatu wójta) staje się wykonalne dopiero po uzyskaniu prawomocności, czyli z upływem terminu do wniesienia skargi przed sąd (art. 98a ust. 3 w zw. z art. 98 ust. 5 u. s. g.).

4. Z punktu widzenia wójta korzystniejsze jest podjęcie przez radę gminy uchwały odmawiającej stwierdzenia wygasnięcia mandatu wójta. Wojewoda albo ulegnie argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu uchwały i nie uchyli jej w trybie przewidzianym w art. 91 ust. 1, albo uzna uchwałę za naruszającą prawo nieistotnie i poprzestanie na wskazaniu, /e uchwałę wydano z naruszeniem prawa (art. 91 ust. 4 u. s. g.). W obu wypadkach wójt mandat utrzyma .

Spodziewać się raczej mo/na, i/ wojewoda uchwałę rady o niestwierdzeniu wygasnięcia mandatu wójta uniewa/ni. Wówczas rada gminy ma prawo rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody zaskar/yc do sądu administracyjnego – tyle /e nie ma w tym interesu.

Uniewa/nienie uchwały odmawiającej stwierdzenia wygasnięcia mandatu wójta nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem wygasnięcia mandatu wójta. Wójt zatem mandat zachowa, gdy/ rada gminy nie ma ju/ mo/liwości – wskutek upływu terminów – podjęcia kolejnej uchwały, tym razem stwierdzającej wygaszenie mandatu wójta, zaś wojewoda nie mo/e wydać zarządzenia zastępczego, gdy/ jest ono związane wyłącznie z bezskutecznym upływem terminów przewidzianych w art. 26 ust. 2 b. w. w. i art. 98a u. s. g. Gdyby mimo

wszystko wojewoda w tych warunkach wydał zarządzenie zastępcze stwierdzające wygaszenie mandatu wójta, nie mogłoby się ono przed sądem administracyjnym ostać, jako wydane bez podstawy prawnej.

7

5. Przedstawione wy/ej opracowanie nie jest bezdyskusyjne. Istnieją poglądy odrzucające możliwość podjęcia przez radę gminy uchwały niestwierdzającej wygaszenie mandatu wójta, niekadencyjny charakter oświadczeń innych niż majątkowe, brak po stronie wojewody uprawnienia do wydania zarządzenia zastępczego wygaszającego mandat wójta jeśli rada w obowiązującym terminie podejmie uchwałę odmawiającą stwierdzenia wygaszenia tego mandatu itp. Wyjaśnianiem tego rodzaju wątpliwości będą się zajmowały sądy administracyjne.

Materiał opracował dr Zbigniew Sypniewski

Poznań, 16 lutego 2007 r.

Prawa autorskie © posiada Zbigniew Sypniewski